

Antero Laukkanen kd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä vähävaraisten ruoka-apua jakavien järjestöjen toimintaan (3 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Suomalainen köyhyys on monimuotoista. Vuosittain 100 000—200 000 suomalaista hankkii viikoittain ruoka-apua niin sanottujen leipäjonojen kautta. Leipäjonojen ruokajakelu on tärkeä osa kaikkein huono-osaisimpien avustustoimintaa ja täydentää julkisia palveluita. Leipäjonoissa asioi pääasiassa perusturvaetuuksien varassa eläviä ja huonossa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä sekä nykyään kasvavassa määrin yksinhuoltajia ja eläkeläisiä.

Koronaepidemian aikana ruoka-avun tarvitsijoiden määrä lisääntyi huomattavasti, kun uusia työttömäksi jääneitä kansalaisia tuli sen piiriin. Tällä hetkellä kasvavin ryhmä leipäjonoissa ruoka-apua hakevista on Ukrainasta tulleita sotapakolaisia. Avuntarve on jatkuvaa koko maassa.

Viime vuosina vähävaraisia auttavat yhdistykset ovat saaneet toimintaansa tukea eduskunnan niin sanotuista joululahjarahoista, jotka sosiaali- ja terveysministeriö on hakemuksesta jakanut. Näitä ruoka-apua viikoittain jakavia toimijoita on noin 400. Toimijat eivät saa kiinteää tai vaki-
tuista rahaa esimerkiksi STEAN jakamista hanke- ja projektimäärärahoista.

Ruoka-apua jakavien järjestöjen toiminta perustuu suurimmalta osin vapaaehtoistyöhön ja on aitoa kansalaislähtöistä auttamistoimintaa. Viime vuonna avustusta on suunnattu yhä enemmän erilaisiin toiminnan kehittämishankkeisiin, eivätkä järjestöt pystyneet tästä syystä käyttämään koko myönnettyä avustussummaa. Kehittämishankkeet eivät kuitenkaan auta ruokajonojen asiakkaita.

Ruoka-aputoiminnan rahoituksen pitäisi olla kestäväällä pohjalla ja pysyvä määräraha valtion talousarviossa. Valtiovarainvaliokunnan on linjannut mietinnössään VaVM 36/2020 vp seuraavasti: "Valiokunta katsoo, että ruoka-aputoiminta on saatava kestäväälle pohjalle, ja on tyytyväinen siihen, että sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt asiaa koskevan selvitystyön. Siihen sisältyy mm. selvitys nykyisistä toimintatavoista sekä ratkaisuehdotukset ruoka-avun järjestämiseen pidemmällä aikavälillä."

Hallitus ei silti tänäkään vuonna osoittanut pysyvää rahoitusta ruoka-apua antaville järjestöille toiminnan jatkamiseen. Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä esittää ruoka-apuun kohdennettavaksi 3 miljoonaa euroa ja edellyttää, että rahoitus saadaan pysyväksi osaksi valtion talousarviota. Aloite on osa KD eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettia vuodelle 2023.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Talousarvioaloite TAA 264/2022 vp

että eduskunta lisää 3 000 000 euroa momentille 33.03.63 vähävaraisten ruoka-apua jakavien järjestöjen toimintaan.

Helsingissä 30.9.2022

Antero Laukkanen kd
Päivi Räsänen kd
Sari Tanus kd
Peter Östman kd
Sari Essayah kd